

VII

Организација и рад Центра из тачке I ове Одлуке ближе ће се уредити упутством Министарства образовања и науке Тузланског кантона.

VIII

Установе из тачке II ове Одлуке дужне су ускладити Правила школе и друге опште акте школе у складу са овом Одлуком и упутством, најкасније у року од 15 дана од ступања на снагу ове Одлуке.

IX

Школски одбор установе из тачке I ове Одлуке дужан је у року од 15 дана од ступања на снагу ове Одлуке и упутства из тачке VII ове Одлуке утврдити потребу за пријем запосленика у радни однос у Центру из тачке I ове Одлуке.

X

(1) Распоређивање запосленика који су засновали радни однос у установи из тачке I ове Одлуке извршиће се у складу са општим актом школе.

(2) Запосленици школа из тачке II ове Одлуке, који су засновали радни однос на неодређено вријеме на пословима дефектолога одговарајућег усмјерења, на дан ступања на снагу ове Одлуке прогласиће се запосленицима за чијим је радом престала потреба, у складу са овом Одлуком и општим актима школе.

(3) Распоређивање запосленика из става (2) ове тачке, извршиће се на неодређено вријеме, у складу са Програмом збрињавања запосленика за чијим је радом престала потреба у школи из тачке I ове Одлуке.

XI

Одлука ступа на снагу даном доношења и објавиће се у „Службеним новинама Тузланског кантона”.

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН
Министарство образовања и науке МИНИСТРИЦА

Фахрета Брашњић, проф., с.р.

Број: 10/1-38-15406/19
Тузла, 30.7.2019. године

439

На основу члана 16. Закона о предшколском одгоју и образовању Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 12/09, 8/11, 10/13 и 8/18), Министарство образовања и науке Тузланског кантона доноси

ПЕДАГОШКЕ СТАНДАРДЕ И НОРМАТИВЕ

**за предшколски одгој и образовање у
Тузланском кантону**

I – ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1. (Предмет)

Педагошким стандардима и нормативима за предшколски одгој и образовање у Тузланском кантону (у даљем тексту: Стандарди и нормативи) одређују се њихова општа полазишта, основне претпоставке за педагошки рад у предшколским установама на подручју Тузланског кантона (у даљем тексту: Кантон), нормативи опреме, дидактичка и друга средства за предшколски одгој и образовање, број дјеце у одгојним групама, структура запосленика у предшколским установама на подручју Кантона, одређују услови за обављање појединих радних мјеста, те друга питања од значаја за оснивање и рад предшколских установа и провођење програма предшколског одгоја и образовања на подручју Кантона.

Члан 2.

(Предшколски одгој и образовање)

(1) Предшколски одгој и образовање је дио цијеловитог система одгоја и образовања у Босни и Херцеговини и представља дјелатност од посебног друштвеног интереса, те обухваћа програме његе, одгоја и образовања, који се реализују у предшколским установама, са традицијом и посебним статусом у систему одгоја и образовања.

(2) Предшколска установа је установа у којој се реализују програми предшколског одгоја и образовања, који имају за циљ остваривање пуних потенцијала дјеце и њихове припреме за будући живот и рад.

(3) Предшколски одгој и образовање има посебну улогу у дијелу који се односи на почетну социјализацију дјеце, дајући драгоцен допринос у систему социјалне сигурности родитеља, помажући истим да остварују своју функцију на друштвеном плану, као и већу продуктивност рада.

Члан 3.

(Улога Педагошких стандарда)

(1) Улога Стандарда и норматива огледа се посебно у:

а) системском уређењу предшколског одгоја и образовања,

б) стварању једнаких услова и могућности за сву дјецу, како би се иста што успешније и квалитетније укључила у процес основног образовања и одгоја,

ц) унапређивању педагошког рада, сходно развојним промјенама дјеце, промјенама у науци, технологији, индустрији,

д) стварању иновација и истраживачких пројеката,

е) стварању одгојне средине која унапређује демократске принципе и праксу.

(2) Стандарди и нормативи као мјерило за уједначавање и унапређивање услова рада, засновани су на стручно-научним спознајама, могућностима и потребама друштва, те могу остварити своје циљеве само уколико остану отворени за промјене у складу са иновацијама и ефикаснијим рјешењима.

II – ОПШТА ПОЛАЗИШТА ПЕДАГОШКИХ СТАНДАРДА

Члан 4.

(Основна полазишта Стандарда и норматива)

(1) У својим основним полазиштима Стандарди и нормативи се ослањају на елементе научних спознаја и друштвених одређења по којима је предшколски одгој и образовање интегрални дио јединственог система одгоја и образовања, чије специфичности произилазе из особености узраста и психофизичког развоја дјете.

(2) Рад у предшколским установама и облицима окупљања дјете предшколског узраста заснива се на достигнућима науке, битним за чување и унапређивање здравља дјете, њихов оптималан физички и психички развој и развој одгојно-образовних навика најмлађих, при чему сваки организован друштвени рад с дјецом овог узраста садржи у себи све компоненте бриге за унапређивање здравог раста и развоја као и одгојно-образовне циљеве и задатке. Јединство ових компоненти су основни циљеви и задаци предшколског одгоја и образовања.

(3) Узраст дјете је пресудан за утврђивање омјера компоненти стручног рада у предшколским установама, што значи да рад с дјецом у другој и трећој години живота с наглашеном његоватељско-здравственом компонентом мора имати у себи и добро стручно вођене елементе одгојно-образовног рада, а рад с дјецом од три године до поласка у школу, поред одгојно-образовних задатака, остварује широк круг задатака унапређивања здравог раста и развоја дјете.

Члан 5.

(Облици одгојно-образовног рада)

Достигнути ниво и облици организовања рада са дјецом предшколског узраста утврђују се као:

а) институционални облици рада у саставу предшколских установа,

б) краћи програми који могу бити организовани и као ванинституционални облици рада при предшколским установама или другим институцијама друштвене бриге о дјети,

ц) други облици организованог друштвеног рада са дјецом.

Члан 6.

(Цјеловити развојни програм)

(1) Под цјеловитим развојним програмом сматрају се програми који обухваћају његу, одгој и заштиту дјете од навршених шест мјесеци до навршених пет година старости, који се реализују у предшколској установи и другим установама које организовано раде са дјецом предшколског узраста и усклађени су са радним временом родитеља и потребама социјалне сигурности дјете.

(2) Цјеловити развојни програм подразумијева следеће програме:

а) цјеловити развојни полудневни програм (до пет сати дневно) и

б) цјеловити развојни цјелодневни програм (од шест до 11 сати дневно).

Члан 7.

(Остале врсте програма)

(1) Поред цјеловитог развојног програма у предшколској установи реализују се:

а) обавезни програм предшколског одгоја и образовања пред полазак у основну школу – намијењен дјети предшколске доби која нису обухваћена неким другим обликом предшколског одгоја и образовања, а која су пред полазак у основну школу,

б) продужени боравак – посебан облик одгојно-образовног рада са ученицима разредне наставе, који се реализује у предшколској установи, а у оквиру којег ученици, прије и после часова редовне наставе у основној школи, имају обезбијењен самосталан рад, те различите облике слободних активности и здраву исхрану,

ц) специјализовани развојни програм – додатни програм који има за циљ реализацију одгојно-образовних садржаја из области музичке, ликовне и драмске умјетности, спорта, луткарства, страних језика, релаксације и других области које су у функцији задовољавања посебних интересовања и склоности дјете,

д) други програми чија реализација је предвиђена законом.

(2) Програм из става (1) тачка ц) овог члана реализује се у склопу програмске орјентације предшколске установе, а у реализацији истог, поред стручних кадрова предшколске установе, могу радити стручњаци различитих профила.

Члан 8.

(Учесници у процесу остваривања циљева и задатака)

У процесу остваривања циљева и задатака предшколског одгоја и образовања превасходно судјелују: породица, одгајатељ, стручни сарадници различитих образовних профила (стручних звања) и медицински радник у предшколској установи.

Члан 9.

(Елементи педагошког рада)

(1) Основне елементе педагошког рада чине:

а) односи између одгајатеља и дјете, одгајатеља и другог одгајатеља, односи одгајатеља и родитеља, као и релације међу дјецом у одгојној групи,

б) реализација одгојних садржаја који се проводе примјерним методама и облицима рада, уз планирана средства и који протиче у игри, међусобном поштовању и уважавању, толеранцији, равноправности, партнерству, повјерењу, демократским односима, у стваралаштву и животној радости,

ц) одгајатељ као основни чинилац и креатор унутар одгојне групе, узор и модел у процесу учења и формирања личности дјетета у предшколском узрасту.

(2) Личност одгајатеља, његови људски и стручни квалитети су услов успјешног одгојно-образовног рада, при чему одгајатељ мора бити ментално и физички здрава личност с развијеном способношћу емпатије, животним оптимизмом и

способностима поштовања и уважавањима личности дјетета и сарадника.

(3) Изглед одгајатеља, његова физичка појава, треба да одише уредношћу, естетским угођајима за посматрача (дијете прије свих) и да даје слику културне, духовне и физички његоване особе, а исти треба да тежи свом сталном стручном усавршавању, као и усавршавању односа према дјецу и сарадницима.

(4) Основним елементом педагошког рада сматра се и јединство одгојног дјеловања заснованог на поштовању договорених односа и начина рада, принципијелност и досљедност, који доприносе квалитету педагошке климе у предшколској установи, домовима и заводима.

(5) Општим актом предшколске установе ближе се уређују детаљи и друге посебности засноване на одредбама овог члана.

III – ОСНОВНЕ ПРЕТПОСТАВКЕ ЗА РАД ПРЕДШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ

Члан 10.

(Просторни услови за рад предшколске установе)

(1) С циљем задовољавања основних педагошких и здравствено-хигијенских услова у складу са којим ради и дјелује, предшколска установа дужна је за живот и боравак дјецу у предшколској установи обезбиједити најмање 6м² простора по једном дјетету, од чега минимално 3м² затвореног простора.

(2) Поред услова из става (1) овог члана предшколска установа дужна је на двије одгојне групе обезбиједити један мокри чвор са одвојеним женским и мушким кабинама.

(3) Предшколска установа дужна је обезбиједити намјенске просторе, и то: простори за изолацију дјецу нарушеног здравственог стања, простор за гардеробу и санитариије, помоћне просторије и простор за сервисе и комуникације.

Члан 11.

(Средства за одгојни рад)

Средства за одгојно-образовни рад (дидактичка средства, помагала и играчке) имају посебну улогу и значај у раду с предшколским узрастом и представљају битну претпоставку за унапређивање одгојно-образовног рада који у себи садржи и компоненте образовања најмлађих нараштаја.

Члан 12.

(Општа средства за рад предшколске установе)

(1) Свака предшколска установа дужна је за свој рад обезбиједити најмање следећа општа средства:

- а) ТВ пријемник – на сваку одгојну групу,
- б) ДВД или друго одговарајуће техничко средство за пренос едукативних или забавних садржаја – на сваке двије одгојне групе,
- ц) магнетна школска табла – на сваку одгојну групу,
- д) фотоапарат,
- е) полице за обућу,
- ф) гардеробер за одлагање одјеће,
- г) креветић по сваком дјетету,

х) полице за одлагање дидактичког материјала,
и) радни сто одговарајућих димензија за несметан рад сваког дјетета, с тим да више дјеце може користити исти сто,

ј) столица за рад по сваком дјетету,
к) трпезаријски столови и столице,
л) најмање пет столица – хранилица по једној одгојној групи (за дјецу јасличког узраста),
м) позорницу.

(2) Поред средстава из става (1) овог члана предшколска установа сходно могућностима обезбјеђује:

- а) видеокамеру,
- б) паметну таблу,
- ц) рачунаре,
- д) друга техничко-технолошка помагала за рад.

Члан 13.

(Посебна средства за рад у одгојним групама)

Поред општих средстава из члана 12. ових стандарда и норматива, предшколска установа за рад у одгојним групама треба да има дидактичка средства у складу са члановима 14. и 15. ових стандарда и норматива.

Члан 14.

(Дидактичка средства за рад – узраст дјецу од шест мјесеци до три године живота)

(1) Дидактичка средства у одгојним групама за узраст дјецу у првој и другој години живота су:

а) базени са меканим лоптицама за безбједну игру,
б) пластичне оградице ради заштите од повреда,
ц) предмети – играчке за вучење и гурање,
д) играчке за подстицање моторичких активности,

е) предмети за истраживачке активности,
ф) средства за симболичке игре,
г) предмети за слагање и комбиновање,
х) средства за симболичке игре (предмети које употребљавају одрасли: посуђе, одјевни предмети, прибор за хигијену, опрема за музичке игре итд.).

(2) Дидактичка средства у одгојним групама за узраст дјецу у трећој години живота су:

а) средства за подстицање моторичких активности,
б) реквизити за тјелесне активности,
ц) конструктивне играчке,
д) музички инструменти (кастањете, штапићи, музичка кутија),

е) средства за ликовно изражавање,
ф) средства за позориште лутака,
г) разноврсни материјали, средства и прибори,
х) специфична дидактичка опрема неопходна за примјерено учествовање дјецу са потешкоћама у одгојно-образовном раду.

Члан 15.

(Дидактичка средства за рад у одгојним групама – узраст дјецу старије од три године живота)

(1) Дидактичка средства у одгојним групама за узраст дјецу старије од три године живота су:

- а) разни реквизити за тјелесне активности

(шведске љестве, греде, струњаче, бицикли, чуњеви и сл.),

б) модели саобраћајних средстава,

ц) играчке за разгибавање и развијање спретности,

д) играчке за грађење и конструисање,

е) играчке за друштвене игре,

ф) прибор за истраживачке активности,

г) играчке за игру улога,

х) разна средства за ликовно изражавање,

и) музички инструменти,

ј) средства за опрему центара,

к) сликовнице,

л) разноврсни материјали, средства и прибори,

м) специфична дидактичка опрема неопходна

за примјерено учествовање дјецe са потешкоћама у одгојно-образовном раду.

н) опрема за радно ангажовање дјецe.

(2) Поред средстава из става (1) овог члана, под дидактичким средствима у одгојним групама за узраст дјецe старије од три године живота сматра се и стручна библиотека, која садржи следећу литературу:

а) педагошко-психолошка литература за одгајатеље и педагоге у предшколској установи,

б) литература која служи као извор знања у раду са дјецом,

ц) стручна и популарна литература која се односи на одгој дјецe,

д) стручна литература која се односи на помоћ дјеци с посебним потребама,

е) књиге,

ф) енциклопедије,

г) сликовнице,

х) часописи,

и) сликовнице које су израдила дјецa.

IV – БРОЈ ДЈЕЦЕ У ОДГОЈНИМ ГРУПАМА

Члан 16.

(Број дјецe у одгојним групама)

(1) Предшколска установа дужна је обезбиједити да свака одгојна група има потребан број дјецe у складу са Стандардима и нормативима, водећи рачуна о обезбјеђивању свих других услова, стандарда, норматива и других претпоставки одређених истим.

(2) Број дјецe по појединим одгојним групама рачуна се у односу на број уписане, а не у односу на број присутне дјецe.

Члан 17.

(Одгојне групе дјецe узраста од шест мјесеци до три године)

(1) Минималан, оптималан и максималан број дјецe у одгојним групама узраста од шест мјесеци до три године живота одређује се на следећи начин:

а) одгојна група од шест мјесеци до двије године живота:

1) минималан број дјецe 10,

2) оптималан број дјецe 15,

3) максималан број дјецe 20;

б) одгојна група узраста од двије до три године живота:

1) минималан број дјецe 14,

2) оптималан број дјецe 19,

3) максималан број дјецe 24;

ц) мјешовита одгојна група узраста од шест мјесеци до три године живота:

1) минималан број дјецe 12,

2) оптималан број дјецe 18,

3) максималан број дјецe 22.

(2) Када предшколска установа има уписано дијете са потешкоћама у развоју минималан, оптималан и максималан број дјецe у одгојним групама одређен ставом (1) овог члана умањује се за два дјетета.

Члан 18.

(Одгојне групе дјецe узраста старијег од три године)

(1) Минималан, оптималан и максималан број дјецe у одгојним групама дјецe узраста старијег од три године живота одређује се на следећи начин:

а) одгојна група у четвртој години живота:

1) минималан број дјецe 14,

2) оптималан број дјецe 21,

3) максималан број дјецe 26;

б) одгојна група у петој години живота:

1) минималан број дјецe 16,

2) оптималан број дјецe 23,

3) максималан број дјецe 28;

ц) одгојна група у шестој години живота:

1) минималан број дјецe 18,

2) оптималан број дјецe 26,

3) максималан број дјецe 30;

д) програм продуженог боравка:

1) минималан број дјецe 16,

2) оптималан број дјецe 26,

3) максималан број дјецe 32;

е) мјешовита одгојна група дјецe јасличко-предшколског узраста:

1) минималан број дјецe 12,

2) оптималан број дјецe 15,

3) максималан број дјецe 18;

ф) мјешовита одгојна група дјецe предшколског узраста:

1) минималан број дјецe 14,

2) оптималан број дјецe 23,

3) максималан број дјецe 26;

г) мјешовита група дјецe предшколски и школски узраст:

1) минималан број дјецe 20,

2) оптималан број дјецe 26,

3) максималан број дјецe 32;

х) одгојна група обавезног програма предшколског одгоја и образовања (одгојна група у години пред полазак у школу – обавезни програм):

1) минималан број дјецe 8,

2) оптималан број дјецe 20,

3) максималан број дјецe 32.

(2) Када предшколска установа има уписано дијете са сметњама и потешкоћама у развоју, минималан, оптималан и максималан број дјецe у одгојним групама, одређен ставом (1) овог члана, умањује за два дјетета.

(3) Изузетно, уколико одгојну групу није могуће формирати са минималним бројем дјецe одређеним члановима 17. и 18. ових стандарда и норматива,

исту је могуће формирати и са мањим бројем дјецe, уз претходну сагласност оснивача.

Члан 19.

(Сметње и потешкоће у развоју)

(1) Под сметњама и потешкоћама у развоју у смислу члановима 17. и 18. Стандарда и норматива, сматрају се сметње и потешкоће дјецe са лакшим и тежим сметњама и потешкоћама у развоју.

(2) Лакшим сметњама и потешкоћама у развоју у смислу става (1) овог члана сматрају се:

а) лака ментална ретардација,

б) оштећење вида, слуха, интелектуална и тјелесна инвалидност које значајно не смањује способност за савладавање плана и програма рада,

ц) поремећаји у понашању који значајно не смањују способност за савладавање плана и програма рада.

(3) Тежим сметњама и потешкоћама у развоју у смислу става (1) овог члана сматрају се:

а) умјерена, тежа и тешка ментална ретардација,

б) оштећење вида, слуха, интелектуална и тјелесна инвалидност са сметњама у развоју које значајно смањују способност савладавања плана и програма рада предшколске установе,

ц) поремећаји у понашању који су органски условљени са сметњама у развоју које значајно смањују способност савладавања плана и програма рада предшколске установе.

(4) За дјецу са сметњама и потешкоћама у развоју предшколска установа, уз обавезно учешће педагога и других стручних сарадника (зависно од тога о којој потешкоћи и сметњи се ради), у складу са законом и Стандардима и нормативима, израђује посебан индивидуални програм.

V – СТРУКТУРА ЗАПОСЛЕНИКА (РУКОВОДНО, СТРУЧНО И ОСТАЛО ОСОБЉЕ)

Члан 20.

(Руководно особље у предшколској установи)

(1) Зависно од величине и развијености, предшколска установа има руководну, стручну и структуру осталог особља.

(2) Предшколском установом руководи директор. Послови директора предшколске установе одређују се законом, оснивачким актом и правилима предшколске установе.

(3) Поред директора руководно особље предшколске установе могу чинити и други запосленици исте, што се ближе уређује општим актом предшколске установе којим се уређује унутрашња организација и систематизација радних мјеста.

Члан 21.

(Координатор)

(1) Координатор чини дио руководног особља предшколске установе и исти ради у одјељењима или организационим јединицама које су дислоциране у односу на сједиште предшколске установе, те обавља стручне послове чији садржај се ближе уређује актом из члана 20. став (3) ових стандарда и норматива.

(2) Координатор може бити именован уколико предшколска установа има минимално четири одгојне групе.

(3) Координатор може бити именован и радити и са мање од четири одгојне групе, у којем случају, поред послова из става (1) овог члана, обавља и послове одгајатеља у одгојној групи.

(4) Број координатора и начин њиховог именовања за једну предшколску установу ближе се одређује општим актом предшколске установе којим се уређује унутрашња организација и систематизација радних мјеста.

Члан 22.

(Стручни послови предшколског одгоја и образовања)

(1) За обављање стручних послова предшколског одгоја и образовања и реализацију различитих програма предшколског одгоја и образовања прописаних законом, предшколска установа заснива радни однос са лицима одговарајућег профила и стручне спреме.

(2) Стручне послове из става (1) овог члана обављају одгајатељи и стручни сарадници различитих профила, у складу са условима прописаним законом и условима одређеним Стандардима и нормативима.

(3) Поред услова прописаних законом, лица која обављају послове одгајатеља морају имати завршен Филозофски факултет или други наставнички факултет/педагошку академију – одсјек за предшколски одгој и образовање и стечено стручно звање професора предшколског одгоја или одгајатељ предшколске дјецe или друго стручно звање стечено на одсјеку за предшколски одгој и образовање, те испуњавати и друге услове одређене програмима предшколског одгоја и образовања.

(4) Изузетно, уколико не може обезбиједити одговарајући број лица профила и стручне спреме из става (3) овог члана, на пословима одгајатеља предшколска установа може закључити уговор о раду на одређено вријеме са лицем које има завршен филозофски или други наставнички факултет – одсјек за разредну наставу и стечено стручно звање професора разредне наставе, bachelora разредне наставе или друго стручно звање на одсјеку за разредну наставу и положен стручни испит, уз претходно завршену модуларну обуку Педагошког завода Тузланског кантона за рад са дјецом предшколског узраста у трајању од најмање од 40 сати.

(5) Радни ангажман запосленика у складу са ставом (4) овог члана може трајати до попуне радног мјеста лицем одговарајућег профила и стручне спреме из става (3) овог члана, а најдуже 12 мјесеци.

Члан 23.

(Медицински радници и асистенти)

(1) Његу и бригу о заштити и унапређењу здравља дјецe, у доби од шест мјесеци до поласка у основну школу, реализују медицински радници са најмање средњом школском спремом медицинске струке у четворогодишњем трајању и положеним стручним испитом.

(2) У реализацији програма одгојно-образовног рада у предшколској установи, у својству асистента, могу учествовати лица са завршеним трогодишњим или четворогодишњим студијем, вишом или средњом стручном спремом одгојно-образовног и медицинског смјера, у складу са Стандардима и нормативима.

(3) У раду са дјецом са потешкоћама у развоју могу учествовати лиценцирани асистенти за рад са дјецом са потешкоћама у развоју. Лиценцу за рад са дјецом са сметњама и потешкоћама у развоју издаје Министарство образовања и науке Тузланског кантона (у даљем тексту: Министарство).

Члан 24.

(Стручни сарадници у предшколској установи)

(1) Стручни сарадници у предшколској установи су лица различитих профила и стручне спреме прописане законом, која обављају стручне послове одгојно-образовног рада и реализују различите програме предшколског одгоја и образовања.

(2) Услови за обављање послова стручног сарадника, у складу са законом и овим стандардима и нормативима, ближе се одређују програмима предшколског одгоја и образовања и општим актом предшколске установе којим се уређује унутрашња организација и систематизација радних мјеста.

Члан 25.

(Остало особље у предшколској установи)

(1) За обављање административних и правних послова, економско-финансијских послова, послова кухања и сервирања хране, послова одржавања чистоће и хигијене, те обављање помоћно-техничких и других послова, предшколска установа заснива радни однос са лицем одговарајућег профила и стручне спреме, у складу са условима прописаним законом, те одређеним Стандардима и нормативима и општим актом предшколске установе којим се уређује унутрашња организација и систематизација радних мјеста.

(2) Изузетно, за обављање послова из става (1) овог члана, предшколска установа може ангажовати овлаштени сервис, уколико је то за установу повољније.

Члан 26.

(Правни послови)

(1) Правне послове у предшколској установи обављају лица одговарајућег профила и стручне спреме, који се ближе одређују општим актом предшколске установе којим се уређује унутрашња организација и систематизација радних мјеста, а која имају минимално:

а) VII степен стручне спреме или завршен први циклус високог образовања у четворогодишњем трајању са остварених 240 ECTS бодова правне струке,

б) положен стручни испит (правосудни испит, стручни управни или други јавни испит за лица са високом стручном спремом или испит општег знања за рад у органима државне службе).

(2) Правним пословима у смислу Стандарда и норматива сматрају се нарочито: нормативно-правни послови, вођење поступака који се односе на одлучивање о правима, обавезама и одговорностима запосленика из радног односа (до доношења одлуке), послови сарадње са органима управе и правним лицима у вези са пословима из редовне дјелатности предшколске установе, заступање предшколске установе у судским, управним и другим поступцима (по овлашћењу и у сарадњи са директором предшколске установе), те други послови који по свом карактеру одговарају пословима правне природе (што се ближе одређује описом послова радног мјеста).

(3) Број потребних извршилаца за обављање правних послова одређује се општим актом предшколске установе.

Члан 27.

(Административни послови)

(1) Административне послове у предшколској установи обављају лица са средњом школском спремом – IV степен (гимназија, економска, управна или биротехничка школа).

(2) Административним пословима у смислу Стандарда и норматива сматрају се нарочито: послови пријема и отпремања поште, вођење разних евиденција, послови архивирања регистратурне грађе и послови који се односе на припремне радње за одабир и излучивање архивске грађе из регистратурног материјала, канцеларијски и други послови који својим карактером одговарају пословима административне природе (што се ближе одређује описом послова радног мјеста).

(3) Додатни услови и број потребних извршилаца за обављање административних послова одређује се општим актом предшколске установе.

Члан 28.

(Економско–финансијски послови)

(1) Економско-финансијске послове у предшколској установи обављају лица одговарајућег профила и стручне спреме, који се ближе одређују општим актом предшколске установе којим се уређује унутрашња организација и систематизација радних мјеста.

(2) Економско-финансијске послове руководног карактера могу обављати лица која имају минимално:

а) VII степен стручне спреме или завршен први циклус високог образовања у четворогодишњем трајању са остварених 240 ECTS бодова економске струке,

б) положен стручни испит (стручни управни или други јавни испит за лица са високом стручном спремом или испит општег знања за рад у органима државне службе),

ц) звање сертификованог рачуновође.

(3) Економско – финансијским пословима у смислу Стандарда и норматива сматрају се нарочито: сачињавање нацрта и приједлога буџета предшколске установе, сачињавање плана јавних набавки и праћење реализације истог, праћење и анализирање извршења планираних буџетских и властитих

прихода и расхода (укључујући текуће трансфере и донације), израда оперативних планова, сачињавање оперативних планова, руковање новчаним средствима, чување новчане документације и вриједносних папира, припрема материјала и извјештаја који се односе на материјално-финансијско пословање, те други послови који по свом карактеру одговарају пословима економско-финансијске природе (што се ближе одређује описом послова радног мјеста).

(4) Број потребних извршилаца за обављање економско-финансијских послова одређује се општим актом предшколске установе.

Члан 29.

(Послови кухања и сервирања хране)

(1) Послови кухања хране подразумијевају послове припреме оброка за дјецу према утврђеном јеловнику и друге послове који су везани за послове кухања хране у складу са описом послова радног мјеста који се ближе одређују општим актом предшколске установе којим се уређује унутрашња организација и систематизација радних мјеста.

(2) Послови сервирања хране обухваћају послове сервирања, дистрибуције оброка и друге послове везане за сервирање хране у складу са описом послова радног мјеста који се ближе одређују општим актом предшколске установе којим се уређује унутрашња организација и систематизација радних мјеста.

(3) Број потребних извршилаца за обављање послова кухања и сервирања хране одређује оснивач, с тим да предшколска установа мора имати минимално:

- а) за послове кухања хране – кухар:
 - 1) до 75 дјеце – један извршилац на пола радног времена,
 - 2) 76-225 дјеце – један извршилац на пуно радно вријеме,
 - 3) 226-300 дјеце – један и $\frac{1}{2}$ извршилац,
 - 4) 301-375 дјеце – два извршиоца,
 - 5) на сваких додатних 75 дјеце – додатних $\frac{1}{2}$ извршиоца;
- б) за послове сервирања хране – сервирка:
 - 1) до 75 дјеце-један извршилац на пола радног времена,
 - 2) 76-150 дјеце – један извршилац на пуно радно вријеме,
 - 3) 151-200 дјеце – један и $\frac{1}{2}$ извршилац,
 - 4) 201-250 дјеце – два извршиоца,
 - 5) на сваких додатних 50 дјеце – додатних $\frac{1}{2}$ извршиоца.

Члан 30.

(Послови одржавања чистоће и хигијене, помоћно-технички и други послови)

(1) Послови одржавања чистоће и хигијене подразумијевају послове редовног одржавања чистоће, уређења и одржавања простора везаног за дневни боравак дјеце, послове уређења и одржавања других пратећих просторија, рад на дневном распремању и поспремању лежальки, опреме за лутке и дидактичких средстава, те друге послове у складу са описом послова радног мјеста који се ближе

одређују општим актом предшколске установе којим се уређује унутрашња организација и систематизација радних мјеста, с тим да предшколска установа, у смислу простора за чишћење и одржавање хигијене, има минимално:

- а) до 200м² – један извршилац на пола радног времена,
- б) 201 м² – 525 м² – један извршилац,
- ц) 526 м² – 700 м² – један и $\frac{1}{2}$ извршилац,
- д) 701 м² – 875 м² – два извршиоца,
- е) на сваких додатних 175 м² – додатних $\frac{1}{2}$ извршиоца.

(2) Изузетно, у срединама гдје је предшколска установа мања од 200м², уз претходну сагласност оснивача, организација послова одржавања чистоће и хигијене може се организовати и путем овлашћених сервиса.

(3) Помоћно-технички и други послови, називи радних мјеста, опис послова и услови за обављање појединих радних мјеста, у складу са законом и Стандардима и нормативима, одређују се општим актом предшколске установе којим се уређује унутрашња организација и систематизација радних мјеста.

VI – БРОЈ ОДГОЈНО-ОБРАЗОВНОГ КАДРА

Члан 31.

(Одгојна група од шест мјесеци до три године)

У раду одгојне групе дјеце узраста од шест мјесеци до три године, у радном односу са пуним радним временом, учествују одгајатељи и медицински радници, у складу са следећим одређењем:

а) у одгојној групи дјеце узраста од шест мјесеци до двије године, у оквиру цјелодневног боравка, предшколска установа има запослено најмање два запосленика, и то минимално два медицинска радника или минимално један медицински радник и један одгајатељ,

б) у одгојној групи дјеце узраста двије до три године, у оквиру цјелодневног боравка, предшколска установа има запослено најмање два запосленика, и то минимално једног одгајатеља и минимално једног медицинског радника и

ц) у одгојној групи дјеце узраста од шест мјесеци до три године (мјешовита одгојна група), у оквиру цјелодневног боравка, предшколска установа има запослено најмање два запосленика, и то минимално једног одгајатеља и минимално једног медицинског радника.

Члан 32.

(Одгојна група дјеце старије од три године)

(1) У раду одгојне групе дјеце узраста старијег од три године, у радном односу са пуним радним временом, учествују одгајатељи и медицински радници, у складу са следећим одређењем:

а) у одгојној групи дјеце старије од три године истог или мјешовитог узраста, у оквиру цјелодневног боравка, предшколска установа има запослено најмање два запосленика (најмање два одгајатеља),

б) у одгојној групи дјеце у оквиру програма

продуженог боравка предшколска установа има запослено најмање два запосленика, и то најмање два одгајатеља или професора разредне наставе,

ц) у одгојној групи дјеце мјешовитог предшколског и школског узраста – цјелодневни боравак предшколска установа има запослено најмање два одгајатеља.

(2) За рад у групама у којима су заступљена дјеца са сметњама и потешкоћама у развоју, која нису у стању самостално обављати основне животне функције, предшколска установа ангажује и асистенте.

Члан 33.

(Обавезни програм у години пред полазак у школу)

У раду одгојне групе у обавезном програму у години пред полазак у школу, у радном односу са најмање половином од пуног радног времена, предшколска установа има минимално једног одгајатеља.

Члан 34.

(Број педагога и других стручних сарадника у предшколској установи)

(1) Сходно броју одгојних група предшколска установа запошљава одговарајући број педагога, и то на следећи начин:

а) предшколска установа која броји 4-10 одгојних група – минимално један извршилац са половином радног времена (20 сати седмично),

б) предшколска установа која броји 11-20 одгојних група – минимално један извршилац са пуним радним временом,

ц) предшколска установа која броји 21-30 одгојних група – минимално један извршилац са пуним радним временом и један извршилац са половином радног времена,

д) предшколска установа која броји преко 31 одгојну групу – минимално два извршиоца са пуним радним временом.

(2) Сходно потребама, ради реализације различитих програма предшколског одгоја и образовања, предшколска установа у складу са законом и општим актима запошљава и друге стручне сараднике различитих профила.

VII – СТРУКТУРА И ОПИС ПОСЛОВА ОДГОЈНО-ОБРАЗОВНОГ КАДРА У ОКВИРУ РАДНЕ СЕДМИЦЕ

Члан 35.

(Структура и опис послова одгајатеља)

(1) У оквиру 40 – сатне радне седмице одгајатељски кадар у одгојној групи јасличког узраста има следеће обавезе:

1.	Њега и непосредни одгојно-образовни рад	35 сати
2.	Рад у стручним органима и стручно усавршавање	0,5 сати
3.	Сарадња с родитељима	1 сат
4.	Припремање и вођење документације	2 сата
5.	Израда дидактичких средстава и иновирање рада	1 сат
6.	Остали послови по налогу директора и непосредног руководиоца	0,5 сати
Укупно:		40 сати

(2) У оквиру 40 – сатне радне седмице одгајатељски кадар у одгојној групи дјеце старије од три године живота, има следеће обавезе:

1.	Њега и непосредни одгојно-образовни рад	30 сати
2.	Рад у стручним органима и стручно усавршавање	1 сат
3.	Сарадња с родитељима	1 сат
4.	Припремање и вођење документације	5 сати
5.	Израда дидактичких средстава и иновирање рада	2 сата
6.	Остали послови по налогу директора и непосредног руководиоца	1 сат
Укупно:		40 сати

Члан 36.

(Структура и опис послова медицинског радника)

У оквиру 40 – сатне радне седмице медицински радник има следеће обавезе:

1.	Њега дјеце	35 сати
2.	Рад у стручним органима и стручно усавршавање	0,5 сати
3.	Сарадња с родитељима	1 сат
4.	Припремање и вођење документације	1 сат
5.	Остали послови по налогу директора и непосредног руководиоца	2,5 сата
Укупно:		40 сати

Члан 37.**(Рад са непуним радним временом)**

Структура радног времена одгајатеља и медицинског радника који у предшколској установи ради са непуним радним временом одређује се сразмјерно дужини радног времена за које је закључен уговор о раду у складу са члановима 35. и 36. ових стандарда и норматива.

Члан 38.**(Распоред радног времена)**

(1) Распоред радног времена запосленика предшколске установе, у складу са законом, ближе се уређује правилима или другим општим актом предшколске установе, с тим да предшколска установа у оквиру редовног радног времена задржава право прерасподјеле послова, изузев послова који се односе на његу дјецe и непосредан одгојно-образовни рад.

(2) Начини, разлози и трајање прерасподјеле послова у оквиру редовног радног времена из става (1) овог члана ближе се уређују општим актом предшколске установе.

VIII – НАДЗОР НАД ПРОВОЂЕЊЕМ СТАНДАРДА И НОРМАТИВА**Члан 39.****(Надзор над провођењем Стандарда и норматива)**

(1) Надзор над провођењем Стандарда и норматива врши Министарство.

(2) Инспекцијски надзор над провођењем Стандарда и норматива врши надлежна инспекција.

Члан 40.**(Инспекцијски надзор)**

(1) Када у поступку инспекцијског надзора утврди повреду одредаба Стандарда и норматива поступајући инспектор ће субјекту надзора рјешењем наложити предузимање одговарајућих радњи да се утврђени недостаци и неправилности у одређеном року отклоне, те предузети друге радње за које је овлашћен законом. Начин отклањања утврђених недостатака и неправилности и рок за извршење наложене радње поступајући инспектор самостално одређује, с тим да тај рок не може бити дужи од шест мјесеци од дана коначности рјешења којим је наложено отклањање недостатака и неправилности.

(2) Против рјешења из става (1) овог члана, у року од осам дана од дана пријема рјешења, субјекат надзора може изјавити жалбу Министарству, уколико законом није прописан други рок.

(3) Поред активности из става (1) овог члана инспектор је овлашћен предузимати и одговарајуће превентивне активности у циљу спречавања наступања штетних посљедица због недостатака и неправилности у проведби Стандарда и норматива, и у том смислу има право упозорити субјекта надзора и одговорно лице у оквиру субјекта надзора на обавезе из Стандарда и норматива, указати на штетне посљедице које могу настати и предложити

мјере за отклањање њихових узрока и друге мјере за које цијени да су потребне, а субјекат надзора и одговорно лице у оквиру субјекта надзора дужни су поступити по датим превентивним мјерама поступајућег инспектора.

(4) Превентивне мјере из става (3) овог члана налажу се рјешењем, против којег се може изјавити жалба у складу са ставом (2) овог члана.

IX – ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ**Члан 41.****(Континуитет радног односа)**

(1) Запосленици предшколске установе који не испуњавају неки од услова одређених члановима 23., 26. и 28. ових стандарда и норматива остају у радном односу, с тим да су исте дужни испунити на следећи начин:

а) у року од једне године од дана ступања на снагу Стандарда и норматива у односу на стицање лиценце за рад са дјецом са сметњама и потешкоћама у развоју,

б) у року од једне године од дана ступања на снагу Стандарда и норматива у односу на положен стручни испит,

ц) у року од двије године од дана ступања на снагу Стандарда и норматива у односу на стицање звања сертификованог рачуновође.

(2) Лицима која не испуне тражене услове из става (1) овог члана истеком рока одређеног за стицање истих престаје радни однос, а предшколска установа ће том запосленику отказати уговор о раду.

Члан 42.**(Започети поступци)**

Поступци који су започети и нису окончани до дана ступања на снагу ових стандарда и норматива окончаће се у складу са овим стандардима и нормативима.

Члан 43.**(Примјена Стандарда и норматива)**

(1) Стандарди и нормативи примјењиваће се у потпуности у односу на предшколске установе које се оснивају након њиховог ступања на снагу.

(2) Примјена Стандарда и норматива у односу на предшколске установе које су до ступања на снагу истих уписане у регистар предшколских установа који се води у Министарству достизаће се поступно, и то на следећи начин:

а) у року од једне године предшколске установе дужне су ускладити свој рад и дјеловање са одредбама поглавља IV Стандарда и норматива,

б) у року од двије године предшколске установе дужне су ускладити свој рад и дјеловање у односу на нормативе простора и опреме, као и нормативе наставних средстава.

ц) у преосталом дијелу Стандарда и норматива предшколске установе дужне су ускладити свој рад и дјеловање у року од шест мјесеци од дана њиховог ступања на снагу.

Члан 44.**(Усклађивање програма предшколског одгоја и образовања)**

Доносиоци програма предшколског одгоја и образовања ускладиће исте са Стандардима и нормативима у року од 60 дана од дана њиховог ступања на снагу.

Члан 45.**(Усклађивање општих и појединачних аката предшколских установа)**

У року од 60 дана од дана ступања на снагу Стандарда и норматива предшколске установе ће ускладити своје опште и појединачне акте са одредбама истог.

Члан 46.**(Престанак и наставак важења ранијих прописа)**

(1) Ступањем на снагу ових педагошких стандарда и норматива престају да важе и да се примјењују Педагошки стандарди за предшколски одгој и образовање, домове за незбринуту дјецу („Службене новине Тузланског кантона”, број: 9/99) у односу на предшколске установе на подручју Тузланског кантона.

(2) До доношења посебног прописа којим ће се уредити педагошки стандарди и нормативи за домове за незбринуту дјецу, у односу на исте примјењиваће се Педагошки стандарди за предшколски одгој и образовање, домове за незбринуту дјецу („Службене новине Тузланског кантона”, број: 9/99).

Члан 47.**(Ступање на снагу)**

Стандарди и нормативи ступају на снагу осмог дана од дана њиховог доношења и биће објављени у „Службеним новинама Тузланског кантона”.

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН

Министарство образовања и науке МИНИСТРИЦА

Фахрета Брашњић, проф., с.р.

Број: 10/1-38-13639-1/19
Тузла, 30.7.2019. године

440

На основу чланова 8. и 22. Закона о министарствима и другим органима управе Тузланског кантона („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 17/00, 3/01, 12/03, 10/05, 3/08, 8/11, 15/13 и 15/17), члана 36. Закона о основном одгоју и образовању („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 9/15 6/16 и 14/18) и члана 42. Закона о средњем образовању и одгоју („Службене новине Тузланског кантона”, бр. 17/11, 9/15, 6/16 и 14/18) министар образовања и науке Тузланског кантона доноси

**ШКОЛСКИ КАЛЕНДАР
ЗА ШКОЛСКУ 2019/2020. ГОДИНУ**

1. Школска 2019/2020. година траје од 01.09.2019. године до 31.08.2020. године.

2. Настава се рализује по полугодиштима и траје 185 радних дана, с тим да се наставни програмски садржаји рализују у оквиру 175 наставних дана.

3. Настава у завршном разреду основне школе траје 170 радних дана, с тим да се наставни програмски садржаји планирају и рализују у оквиру 160 наставних дана.

4. Настава у завршном разреду средње школе траје 160 радних дана, с тим да се наставни програмски садржаји планирају и рализују у оквиру 150 наставних дана.

5. Настава у завршном разреду средње школе која рализује наставу по модуларном наставном плану и програму траје 170 радних дана, с тим да се наставни програмски садржаји планирају и рализују у оквиру 160 наставних дана.

6. Настава у првом полугодишту почиње првог радног дана у септембру, односно у понедељак 02.09.2019. године, а завршава последњег радног дана у децембру 2019. године, односно у уторак 31.12.2019. године (86 радних дана).

7. Зимски одмор/распуст за ученике траје четири седмице и то од сриједи 01.01.2020. до уторка 28.01.2020. године.

8. Настава у другом полугодишту почиње у сриједу 29.01.2020. године и траје до сриједи 17.06.2020. године (99 радних дана), а друго полугодиште траје до 30.06.2020. године.

9. Настава у другом полугодишту у првом разреду основне школе почиње у сриједу 29.01.2020. године и траје до сриједи 10.06.2020. године (94 радних дана).

10. Настава у другом полугодишту у завршном разреду основне школе почиње у сриједу 29.01.2020. године и траје до сриједи 27.05.2020. године (84 радних дана).

11. Настава у другом полугодишту у завршном разреду средње школе почиње у сриједу 29.01.2020. године и траје до сриједи 13.05.2020. године (74 радних дана).

12. Настава у другом полугодишту у завршном разреду средње школе која рализује наставу по модуларном наставном плану и програму почиње у сриједу 29.01.2020. године и траје до сриједи 27.05.2020. године (84 радних дана).